

Huggsexa om ingenjörer skapar rekordhöga lönekrav

Juli 2023

Sveriges
Ingenjörer

Sammanfattning

I denna analys har vi kartlagt vilka individuella löneökningkrav ingenjörerna kommer att ställa i sina löneförhandlingar. Resultaten visar att mediankravet bland Sveriges Ingenjörers medlemmar ligger på 4,6 procents lönepåslag och 28 procent av medlemmarna begär över 5 procents lönepåslag.

Analysen visar också att det finns goda möjligheter att få igenom lönekraven. Under 2022 landade de individuella medianlöneökningarna till och med högre än kraven. Det berodde inte på att alla fick igenom sina krav hos sina arbetsgivare, utan på att många bytte arbetsgivare när kraven inte blev uppfyllda. Under 2022 var det rekordmånga ingenjörer (14 procent) som bytte arbetsgivare. Sveriges Ingenjörer har tidigare visat att löneökningarna för dem som byter jobb vanligen är dubbelt så höga som för dem som stannar kvar.

Det finns inget som tyder på att arbetsgivarbytena kommer att avta under 2023. Arbetslösheten bland Sveriges Ingenjörers medlemmar är rekordlåg (0,8 procent) och både privata och offentliga arbetsgivare har ett stort rekryteringsbehov. I vår nya enkätundersökning uppger hela 44 procent av ingenjörerna att de är beredda att byta arbetsgivare om de får löneökningar som ligger markant under vad de begär.

Den allmänna försvagningen av konjunkturen har hittills inte påverkat arbetsmarknaden för ingenjörer. Hela 65 procent av ingenjörerna uppger att det finns goda möjligheter att hitta ett jobb till en högre lön hos en annan arbetsgivare. Det är ungefär samma nivå som i februari 2022 då både räntan och inflationen var betydligt lägre.

Inledning

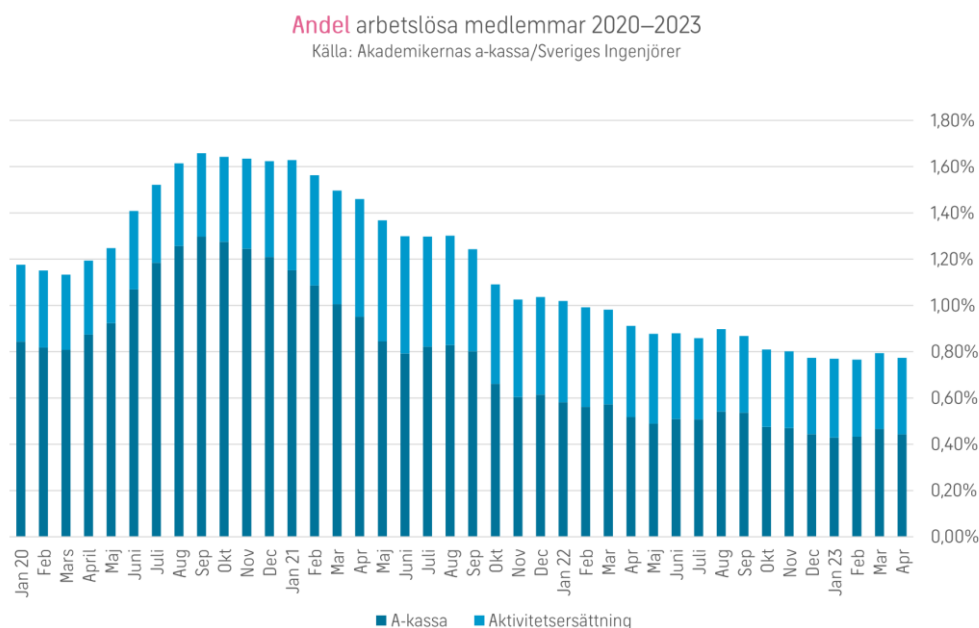
Nu när de flesta centrala avtalen är undertecknade har ingenjörerna börjat förhandla om sina individuella löneökningar. För ingenjörer finns det oftast inga garanterade löneökningar utan de nya lönerna sätts i individuella löneförhandlingar. För att ta reda på vilka krav våra medlemmar ställer har vi i maj skickat ut en enkät till 2000 medlemmar av vilka 941 besvarat den, vilket ger en svarsfrekvens på 47 procent. De frågor ställdes formulerades på exakt samma sätt under förra året vilket ger goda möjligheter till jämförelser.

Behovet av ingenjörer pressar lönerna uppåt och arbetslösheten nedåt.

Under flera år har arbetsgivarna uppgett att deras största tillväxthinder är svårigheterna med att rekrytera rätt kompetens. Ingenjörer är i centrum för företagets kompetensjakt. Enligt SCBs arbetskraftsbarometer utgjorde ingenjörsutbildningar 5 av de 10 utbildningsgrupper med högst andel arbetsgivare som bedömde att antalet anställda kommer att öka på tre års sikt.

Den starka efterfrågan på ingenjörer har lett till arbetslösheten bland Sveriges Ingenjörers medlemmar sjunkit till rekordlåga nivåer. Trots höjda räntor och ökad inflation har arbetslösheten legat stabilt kring 0,8 procent.

Figur 1

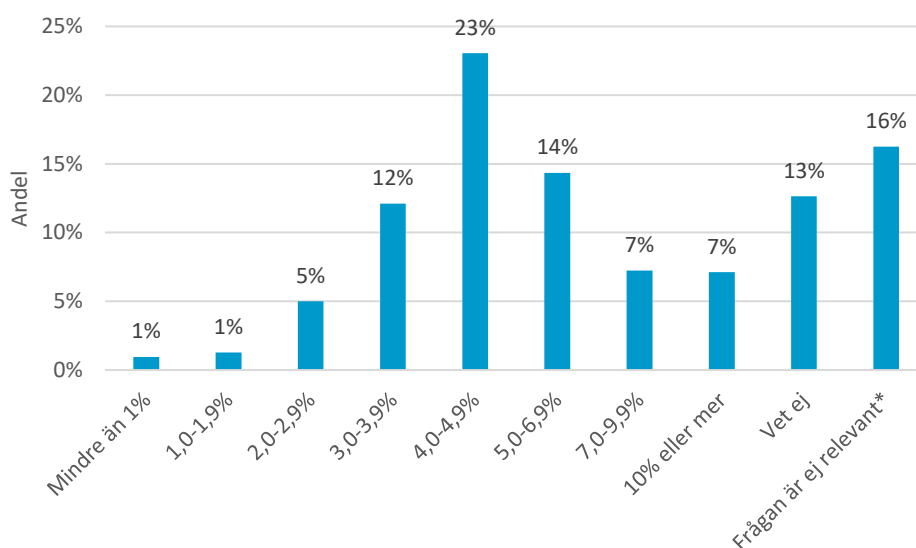
Den höga efterfrågan på ingenjörskompetens har gjort att ingenjörerna kunnat vrida upp sina lönekrav. Förra året var de genomsnittliga individuella löneökningarna för ingenjörer i privat sektor 6,9 procent vilket var en rekordnotering. Det bör påpekas att genomsnittet dras upp av ett antal individer (främst unga ingenjörer) som fått löneökningar på runt 20 procent. Men även om vi studerar medianen för de individuella löneökningarna under 2022 landade de på 3,7 procent vilket är betydligt över det så kallade märket på 2,2 procent under förra året.

Det är också intressant att notera att när vi under förra året tillfrågade medlemmarna om hur stora löneökningar de skulle begära var mediankravet 3,5 procent vilket alltså var nästan helt i linje med det faktiska utfallet.

Betydligt högre lönekrav i årets förhandlingar

Vår nya enkätundersökning visar att ingenjörerna kräver ännu större löneökningar under 2023 än vad de gjorde under 2022. I år ligger mediankravet på 4,6 procent, mer än en procentenhet högre än under 2022 och även betydligt över märket.

Figur 2 Fördelning av de individuella lönekraven i årets löneförhandlingar bland Sveriges Ingenjörers medlemmar

Källa: Medlemspanel maj 2023

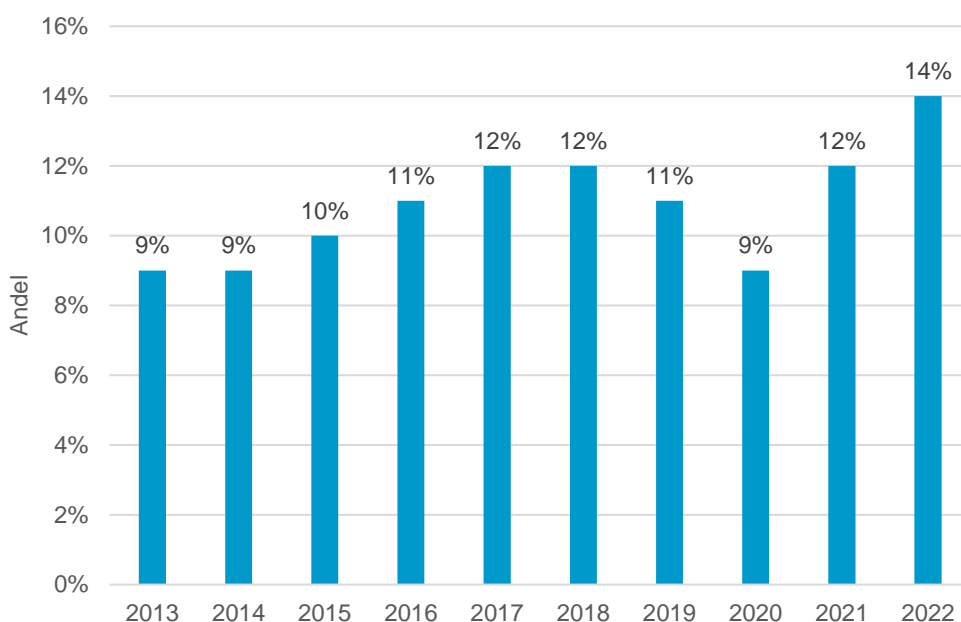
*Till exempel hade en del medlemmar vid enkättilfället precis börjat en anställning och då redan fått en lönenivå för 2023.

Som framgår av diagrammet ovan är det endast 19 procent av medlemmarna som kommer att begära en löneökning under 4 procent. Samtidigt är det cirka 28 procent av medlemmarna som begär ökning över 5 procent och var sjunde ingenjör kommer kräva löneökningar på över 7 procent.

Ökad rörlighet bland ingenjörerna

Hur stora är då möjligheterna för ingenjörerna att få igenom sina individuella lönekrav? Under förra året blev de individuella medianlöneökningarna ännu högre än de krav som ingenjörerna själva uppgav att de skulle ställa, vilket kan tyckas vara paradoxalt. Men det är inte så att arbetsgivarna alltid tillmötesgår kraven eller till och med överträffar dem. Istället drevs de individuella löneökningarna av att många valde att byta arbetsgivare för att få igenom sina lönekrav. Vi har i tidigare undersökningar visat att de som byter jobb ofta får dubbelt så höga löneökningar som de som stannar kvar. Under förra året var det rekordmånga ingenjörer som bytte arbetsgivare.

Figur 3 Andel ingenjörer som bytt arbetsgivare

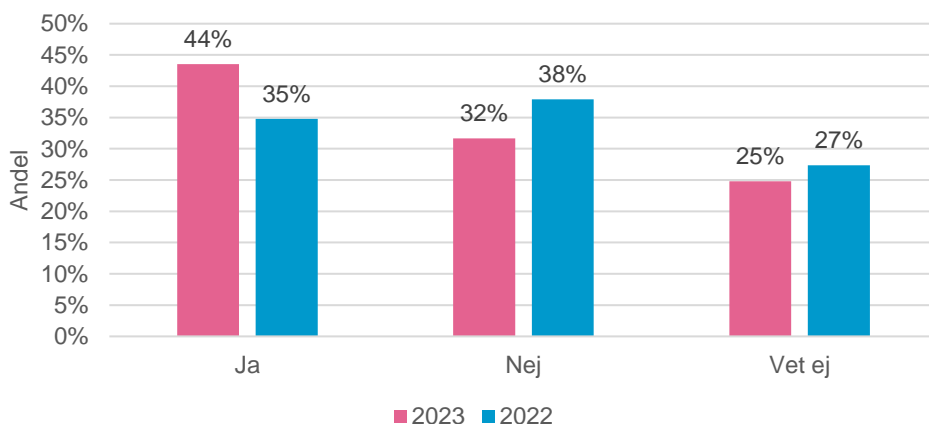

Källa: Sveriges Ingenjörers löneenkät

Rekordnoteringen har sannolikt två orsaker. Den starka efterfrågan på ingenjörer har gjort det lättare att hitta jobb med högre lön. Men även utbredningen av distansarbetet har sannolikt haft betydelse. De som bara behöver vara på jobbet under ett par dagar i veckan kan acceptera en längre resväg och kan därför välja bland fler arbetsgivare.

Det finns inget som tyder på att arbetsgivarbytena kommer att avta under 2023. Tvärtom är det nu hela 44 procent av ingenjörerna som uppger att de är beredda att byta arbetsgivare om de får löneökningar som är markant under vad de begärt.

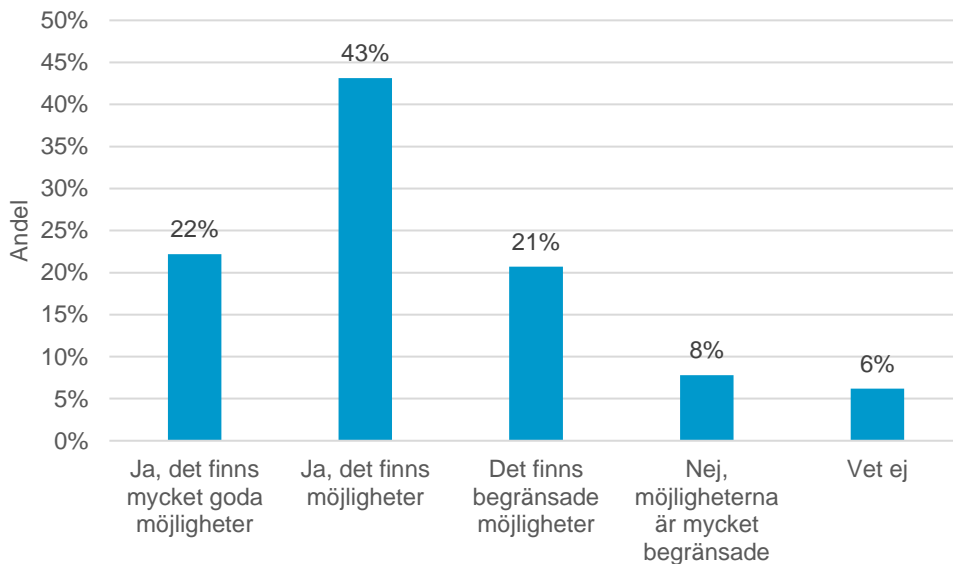
Figur 4 Om du får en löneökning som ligger markant under vad du begär, är du då beredd att byta arbetsgivare?

Källa: Sveriges Ingenjörers medlemspanel maj 2023 och februari 2022

Trots höjda räntor och ökad inflation tror också de flesta ingenjörer att det finns goda möjligheter att få jobb hos en annan arbetsgivare till en högre lön.

Figur 5 Upplevda möjligheter att få jobb hos en annan arbetsgivare till en högre lön

Källa: Sveriges Ingenjörers medlemspanel maj 2023

Det är värt att notera att andelen ingenjörer som bedömer möjligheterna till att byta till ett jobb med högre lön som goda är på nästan samma nivå som i februari 2022 (65 jämfört med 66 procent). Det visar att konjunkturedgången hittills inte påverkat efterfrågan på ingenjörer.

Sveriges
Ingenjörer